

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Nyakig adósságban.

Brassó, június 18.

(B. D.) Hazánk történelmében az Árpád-házbeli királyoktól kezdve le maig, nem találunk olyan időszakra, amelyben a háboríthatlan közbéke uralta volna a helyzetet. Mindig voltak ellentétek. Mindig támadtak elégtelenséget szító elemek. Más szóval sohasem volt elég a pénz. Akinek sok van: tőke után vágyik; akinek nincs: utána törtet. Dehát ebben sincs semmi olyas, mit meg ne lehetne érteni.

A pénznek sohasem volt annyi becsé, mint a múlt században. A társadalmi helyzet óriási fordulatából származott. Negyvennyolcig a zsellért, a jobbágyot eltartotta a birtokos osztály. Innentől az volt a jelszó: küzdjön mindenki saját sorsáért. Legyen kereső fél a zsellér, a jobbágy is. Ujabb állami szervezkedésnek lett kiinduló pontjává az egész társadalmi alakulat. Ebből támadt az az adózási rendszer, amely egyaránt ránehezedett a kunyhó és a palota lakójára.

Szerencsés ország az, amely idején megértette a pénznek okos felhasználási módját, amely beruházási mű-

veletekbe helyezte el és nem pedig öldöklő háborukba, vérfürdőkbe temette. Nálunk a török-tatár-labanc kuruc háboruk zajában pusztultak el az anyagi jobblétet biztosító eszközök. Széchenyi Istvánig alig gondolt emberfő a pénz jobb felhasználási módozataira. A római hadvezér mondását ő kezdte jobb váltóra átírni: az anyagi és szellemi térre átvinni, átfordítani.

Széchenyi milyen egyszerű, világos elmeéllel mutat rá a bajok forrására, midőn mondja: ha nem akarunk a hazai anteaktákba elsüllyedni, Verbőczyben s az Anonymus notáriusban elfulladni, hanem factumokat, csak élő factumokat tekinteni: nem fogjuk tagadhatni, hogy nincs Európában egy ország is, ahol oly nyomorult lábon állana a pénz dolga, t. i., ahol annyi nagy és kis földbirtokos nyakig volna adósságban, mint nálunk. Ennek vajjon mi lehet az oka? Vagy a múlt idők viszonyosságai, vagy nagy és kisbirtokosaink pénzkörüli gyávasága, vagy politikai összeköttetésünk, vagy pénzügyi systemánk. Erre a négy okra szoríthatni az élő, nyilván szóló factumot.

Ez a négy ok fennáll ma is. Nincs megoldva a kérdés. Széchenyi óta leg-

feljebb annyiban történt változás, hogy az ország a közlekedési úthálózatok kiépítésében óriási haladást tett. Itten tehát a pénz már helyes befektetési, gazdasági helyzetnek volt alapozója. Változás továbbá még az, hogy rendkívüli módon elszaporodtak az apró pénzügyi bankok m. sz. Ez a nagy áldás, főleg budapesti térgese, szinte kezd terhessé válni, mert a bankokba hordott, bekebelezett pénzt a hitelre szorulóknak alig-alig adják. Így óriási pénz hever gyümölcsözetlenül. Holott a pénzügyi egészséges elmélet azt tartja: a pénznek nemzetgazdasági szempontból forognia kell. Hiszen a nemzetek életében nem a pénz a vagyon, hanem a pénz torgatása közben előállott és munka által teremtet: kenyértermő mezők, kalászttermő rónák, gyümölcstermő kertek, erdőtermelő gyártelepek, palotasoros városok, csinos, rendezett, kellemes tartózkodásra alkalmas falvak, munkára nevelő tanműlyek, nemzeti iskolák teszik az államok vagyonát, gazdagságát, jólétét, boldogságát, erősségét, hatalmát, függetlenségét. A pénz tehát forogjon. Ez a nemzeti csereeszköz ne heverjen a bankban.

A megváltó hazugság.

Irta: **Pogány Béla.**

I.

Csányi csöndesen bólogatott és mosolygott. Levelet olvasott, amelyet nevetségnek talált. Az ő nagy érdemeiről, a magyar sötétségben való úttörésről volt benne szó. A levél írója azonban biztosította arról is, hogy nemcsak mint magyar úttörőt becsüli nagyra, hanem a nagy, az egyetemes tudomány is büszkén fog hivatkozni a Csányi névre, amely mint „mértőföldkő” szerepel majd a gondolkodás történetében.

— És én mégis novellákat, regényeket fogok írni ezentul — gondolta és lecsapta a levelet a rendetlen, teleírt papír szeletekkel zsúfolt íróasztalra.

— Novella, novella . . . Mit írnék én novellába? Én nem ismerem az alkonyati ködöket . . . én sohasem éreztem azokat a szép és szent szomorúságokat, amelyek a novella olvasóknak kellene. Szeretnék a magyar Keller Gottfried lenni. De hol veszem a finom pasztelleket, amelyeket mindig csak

a magam lelkében láttam, de sohasem az emberekében? . . . Bolondság.

Már megint mosolygott, mindig mosolygott a mikor haragudott. Később csak akkor, amikor hazudott. Most, egyelőre azonban nagyon mosolygott, tehát mély megvetéssel gondolt mindenre, ami körülötte volt, s ami agyában hullámozott.

— Érzélgős levelekből nem élünk meg soha. Pedig élni kell. Az élet egyetlen biztos bázisa a hazugság. Eddig igazat mondtam, tehát ezentul . . . No igen. Quod erat demonstrandum.

Káromkodott most először életében. Tehát már hazudott. A cáromkodásban ugyanis mindig van egy kis hazugság és egy kis igazság. A szavak: a hazugság, és a szavak mögött levő érzés: az igazság.

Csak még azt a területet kellett kiválasztani, amely legalkalmasabb a hazugságra. A hol legtermészetesebb az, hogy az ember megtagadja egyéniségét, ahol ránéznek az arcodra és megállapítják:

— Ennek az urnak nincs jövője itt. Ez az ur dilettáns. Igazat mondott.

Csányi most már úgy mosolygott, mint

egy örült, akit a közveszélyességtől csak egy hajszál választ el, megállt a tükör előtt és begombolta szalonkabátját és hangosan mondta: — Politizálni fogok.

II.

Eleinte nehéz volt az átmenet. Egy könyvet kellett félbehagynia, legragyogóbbnak készülő munkáját, amelyhez egész élete sikerét fűzte. Néha kísértetbe esett és írni akart, folytatni a nagy munkát, de ittenkor mindig mosolyogni kezdett és összetört egy tollszárat.

Elővette a napilapokat és megtalálta benne a bálványozott nevet. Sőt meglátta azt is, hogy a bálványozott név körül egy kis kavarodás van, amit politikai terminus technikussal „válság”-nak neveznek. A bálványozott név ellentétbe került a gondolattal, amely a tömeget összetartja. A megváltó, a vakmerő hazugság kimondása késett, Csányi úgy gondolta, ő nem veszthet semmit, ha kimondja. Azt fogják mondani a legvégső esetben, hogy szegény tudós nem ért a politikához.

És kimondta a megváltó hazugságot . . .

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

HIREK.

Brassó, június 18.

Reggeli levél.

Az én zseniális

üzleti szellemem.

A múlt hét egyik napján, az estire-dakció dolgát végezve, épen végig nyultam az ottománban, s cigarettára gyújtottam, mikor férfias kopogtatás után nyílik az ajtó s berobog rajta egy zömök uriember.

— Mivel szolgálhatok? — kérdeztem udvariasan.

— Monsieur Tourbillont keresem! — felelt a jövevény.

— Sajnájom uram, de Tourbillon barátom épen e pillanatban távozott.

E kegyes hazugságot azért eresztettem meg, mert a látogató arca kissé ismerősnek látszott előttem s hamarosan nem tudtam eldönteni, vajjon én tartozom e neki, vagy ő én nekem?

Ámbár ez utóbbi esetet kizártam tartottam, mert olyan egyént a város ama bizonyos legöregebb emberei sem ismertek, a kinek én kölcsön adtam volna valaha egy rézpetákot is.

Az óvatosság azonban soha sem árt.

Az idegen — ismerős végtelenül sajnálkozott, hogy Tourbillon már elment.

— Ha nem indiskréció kérdésem — kockáztattam meg szerényen — milyen ügyben keresi uraságod Tourbillon barátomat?

— Tanácsát akartam kikérni.

— Valóban erre alkalmasabb embert alig ismerek nálánál. De talán én is megtudnám adni, ha a dolog nem nagyon komplikált.

— Bajosan gondolom Uraságodat erre képesnek.

— Igen hízogó reám nézve! De azért egészen bátran eladhatja kívánságát, miután én vagyok, kit ön keres.

— Pedig ezt mindjárt gondolhattam volna, hiszen az arcáról látszik, hogy ön Tourbillon és senki más.

— Helyes! Tourbillon ur, ön a világ legpechesebb emberét látja maga előtt.

— Szerencsétlen, csak nem talált fel ön is valamit?

— Sajnos, épen az a baj; nem tudok semmit fel, illetve kitalálni arra, hogy kávéházam üzletmenetét valamiképp fellendítem. Pedig mindent megpróbáltam, a mit ember elképzelhet.

Reggelig tartana, ha mind elősorolnám, mi mindent próbáltam meg eredménytelenül. — Egyetlen reményem az Ön zseniáltságában van. Segítsen rajtam, s én szívesen honorálom fáradságát. Csak egyszer látnám zsufolva kávéházamat — én lennék a világ legboldogabb embere.

— No ezen ugyan kár a fejét törni. Ha éppen azt akarja, olyan zsufolt házat csinálhat, hogy kicsiny lesz vendégeinek a Festhalle is.

— Beszéljen kérem, szinte égek a kíváncsiságtól.

— Hallgasson ide! Hirdesse ki az összes lapokban és szóval is, hogy mondjuk pénteken délután minden vendég, a ki Önnél megjelenik, ajándékba kap egy koronát. Biztosítom, kicsiny lesz Önnék a Festhalle...

A kávé keserűen felkacagott.

— Uram, Ön félre beszél! Hiszen akkor egész vagyont oszthatok szét, ha minden vendégeimnek egy koronát adok.

Lesújtó pillantást vettem az élehetlen emberre.

— Ilyen üzleti zsenivel nem csudálom, hogy Uraságod nem boldogul.

— Engedelmet kérek, de ez csak reális számítás, minden vendégnek egy korona ajándék — ez a legörültebb pénzkidobás lenne.

— Szegény ember, Önből soha sem lesz milliomos! Persze, hogy minden vendégnek egy korona ajándék sok pénz, de értsen meg szerencsétlen flótás — ad egy koronát és számít minden kávéért 75 krajcárt, s marad Önnék minden vendége után 25 krajcár tiszta haszna!

A kávé zokogva vallotta be, hogy ilyen zseniális tanácsot még álmában sem mert remélni.

Azonnal feladta a hirdetést az összes lapokban, hogy a ki pénteken kávéházában ozsonnál, egy korona ajándékot kap.

Magam is elmentem a mondott napon ozsonnálni és örvendettem mikor a kávéház minden zugát vendégekkel zsufolva találtam. — A korona megtette hatását!

*

Ma reggel egy dült arcú férfi rohant be szerkesztőségünkbe, kiből csak hosszas vizsgálódás után ismertem fel az én derék, koronát osztogató kávésomat.

— Nos uram, hálálkodni jött?

— Hah, tönkrement ember vagyok! — zokogta keservesen.

— De hiszen tegnap zsufolva volt kávéháza!

— Igen — zsufolva! De azt nem tessék tudni, hogy vendégeim kilencven percentje az Ön példáját követte!

— Az én példámat? — kérdeztem ártatlan árcsal.

— Igen, az Ön példáját! — Bemenetkor zsebre vágta az egy korona ajándékot, megozsonnáltak — és azután fizetés nélkül odébb álltak.

És szegény kávésom keservesen sirt.

Hát tehetek én róla, hogy Brassóban csupa olyan zseniális ember jár ozsonnálni mint én?

Tourbillon

— **Ferencz Ferdinánd trónörökös romániai útja.** A ma esti lapok a következő félhivatalos színezetű kommunikét közlik: Ferencz Ferdinánd trónörökös és neje Hohenberg Zsófia hercegnő a „Radetzky“ csatahajónak július hó 3-án Triesztben történő vizrebocsátása után, július 10-én érkezik meg Sinaiába a romániai udvar meglátogatására, s július 13-án utazik el. Bukaresti híradás szerint a királyi pár, valamint a trónörökös és a trónörökösne a legélénkebb érdeklődéssel várják Ferencz Ferdinánd főherceg trónörökösnek és feleségének látogatását. A trónörökös pár sinajai látogatásának alkalmára széleskörű program készült, de csupán azokat a programrészeket tartják fenn, amelyek a főherceg és a hercegnő óhajának tökéletesen megfelelnek. Azt hiszik, hogy a trónörökös párt kellemesen fogja érinteni, ha Bukarestbe ellátogat, csapatszemlén, vadászaton vesz részt, megnézni Pojana Regineit s megszemléli egyet a királyi mintagaz-

III.

Kimondta a megváltó hazugságot, a politikusok egy kicsit föllélegzettek és elkezdtek hirdetni a tömegnek az új gondolatot, amely újra össze fogja őket tartani.

Csányi mikor a nagy hazugság gyermekágyából másnap reggel cigarettával a szájában fölkelt, biztos volt benne, hogy estétől reggelig ő lett az ország legnagyobb embere.

A nép csakugyan hitt a megváltó hazugságában. A kedélyek megnyugodtak, s mindenki érezte, hogy meg van a válságból kivezető út.

— Ime itt az Eszme, itt a jövő legbiztosabb záloga. Erre jöjjetek, — szavalták.

A tömeg ment az Eszme után, de nem feledte a nagy tulajdonnevet sem, melyről a megváltó hazugságban szó sem volt. És a nép nem tudott a dicső név nélkül élni. A politikusok maguk is megdöbbenek egy kicsit és elmentek Csányihoz.

— Látod — mondták neki a legnagyobb bizalommal, bár most találkozott vele először — te eddig még ellensége voltál az Eszmének...

Csányi konyakkal kínálta őket és mo-

solygott, ami most már hazugságot jelentett nála:

— Sajnos igen — mondta, de most már belátom a tévedésemet.

— De hát — egy kis baj van. A népet azt hiszi és ebben van egy kis igazság, hogy ami nem fölünk származik, az mind hazugság.

— Hisz én csak egy szerény filozófus vagyok, aki ha gondolata akad, rendelkezésére bocsátja a köznek...

— Ez az, édes barátom. Látszik, hogy tudós ember vagy. A tudósok önzetlenek. És magad mondtad, hogy gondolatodat a köznek szántad... Barátnak te vagy a legnemesebb lélek... A vezér is, a nemzet is örökké hálás lesz irántad...

És hirdették tovább a megváltó hazugságot, mint a nagy tulajdonnév igazságát. A nép most már örvengött az új Eszméért és Csányi tovább éhezett.

IV.

Egyet azonban megtanult: nemcsak a megváltó hazugságra, hanem a tulajdonnévre is szüksége van. Komoly tapasztalat volt ez, amelyre már adósságokat is mert csinálni. Várt egy darabig, hogy mikor lesz már szükség ő rá. Az idő késett. A hazug-

ság pompásan bevált. Hosszu évekre megalapozta a békét, a nyugalmas országboldogítást. A hazugságnak csak a csiráját kell elvetni, percek alatt őserdő kel ki belőle,

A nagy tulajdonnév viselője, azonban egy szorongatott pillanatában politikai baklövést csinált: igazat mondott. Igazat, egészen véletlenül. És ismét fölbomlott a rend, mint mindig, amikor a bálványozott név elmentébe kerül a gondolattal.

Csányi érezte, hogy elérkezett az ideje. Leült és megírta a megváltó hazugságot.

És elment a vezérhez, átnyújtotta neki a megváltó hazugságot és előkaparintotta a fanatizáló tulajdonnevet és percek alatt béke, szeretet és egyetértés uralkodott az országban.

A nagy tulajdonnév viselője akkor legkedvesebb barátjának, legvakabb követőjének, és hűséges rabszolgájának nevezte Csányit. A legbefolyásosabb politikusokon kívül ugyan eddig soha senki nem hallotta ezt a nevet, de ettől a perctől kezdve mindenki ünnepelte.

Csányi pedig a legközelebbi válságig befejezte félbehagyott könyvét, a melynek alapján az Akadémia sietett önmagát megtisztítani azzal, hogy tagjai közé választotta.

Itt, a parkon keresztül eljuthatunk a vasuti töltéshez. A sinek mentén elmehetünk Királyházáig és vonaton elszökhethünk a nagyvilágba!

Irisz szomorúan felelte:

— Maga még gyerek, Pista! Magának még nem szabad ilyeneket beszélni. De nekem már hallgatnom se szabad ilyesmit... Menjünk vissza, elég volt a táncból.

— Hát nem?

— Nem, Pista, de mindig gondolni fogok magára... Hiszen... hiszen maga volt az én legjobb barátom!

Többé nem is látták egymást. Irisz visszament a férje oldala mellé, aki kedvtelenül nézte a táncot, mint a vén kollós tyúk az uszkáló rucákat. Pista pedig kikeresett magának valahol a verandán egy elhagyott kuckót, ott bevette magát több palack bor társaságába és elmulatott hajnalig.

Igy intéződött el az együgyű kis szerelmi regény, ami megesik mindenkivel egyszer az életben.

— Ilyen az élet! — mondogatta Irisz mamája. — Az élet nemcsak szerelemből áll. Ha most nem is szereti még, majd ösz-szeszoknak... Csak annyi legyen a baj!

És az események a mamának adtak igazat. Irisz élt, mint a többi asszonyok és ha nem is volt valami vig, hát annak bizonyosan az volt az oka, hogy nem szokta még meg az előkelő életet a kastélyban.

No, meg különben is mindig komoly természetű leány volt. Ha nevetni nem is látták, de panaszkodni se hallotta senki se. Bizonyosan boldog volt, mint ahogy bármely más asszony is boldog lett volna a helyén. A férje ugyan nem volt már fiatal, de pótolta szeretetreméltóságában. Nem eshetett Irisz pillantása olyasmire, amit Ferenc ur meg nem vett volna neki. A szabónők mind csak neki dolgoztak és ami ékszer volt mind elhozta neki.

Sőt, hogy ez se hiányozzék a boldogsághoz, egy napon szép kis leánykája született Irisznek. Ferenc ur volt a legbüszkébb és a legboldogabb ember az egész világon.

De nem sokáig élvezhette a boldogságát. Nehány hónappal rá egyszerre végzett véle a szívszélhűdés. Egy jajszóra se maradt ideje. Ugy halt meg, boldogsága teljességében, az apai büszkeség mosolya úgy szólván odafagyott az ajkára.

Iriszt vigasztalták szülei és bensőjükben majd, hogy hálát nem rebegetek a Gondviselésnek, amért ilyen bölcsen rendezte el a dolgot. Most hát Irisz marad a kastély és a nagy birtok urnője, fiatal is még, férjhez mehet ahhoz, akit szíve szerint választ magának. Ruganyos, ifjú lelkéről ez a kis gyászos benyomás úgy elmúlik, mint a gummi-labdáról a horpadás. Semmi sincs még elveszve. Előtte az élet, a boldogság.

Folyt. köv.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. június 18.)

Lukács megbízatása.

Beavatott helyről jelentik, hogy Lukács László megbízatása korántsem járt le.

Erre vall az a körülmény is, hogy a homó regius ma hosszabb ideig tanácskozott a király egyenes megbízásából Justh Gyulával.

Lukács aziránt tapogatódzott Justnái, hogy a függetlenségi párt mily feltételek mellett volna hajlandó átvenni a kormányt.

Hétfőn — Lukács megbízatásából kitolyólag — miniszteri értekezlet lesz. Az értekezlet el fogja határozni, hogy a kormány kérje sürgős felmentését ő Felségétől, mert magára nézve ezt erkölcsi szempontból feltétlenül szükségesnek látja, miután a király a magyar kabinet tudta nélkül adott megbízatást Lukács Lászlónak.

A miniszteri értekezlet ezirányu határozatát Wekerle fogja Bécsbe vinni és ő Felségének tudomására adni.

Lukács megbízatásával kapcsolatban hírlík ma beavatott helyről, hogy a király Kossuthot fogja megbízni kormányalakítással s az általa alakított kormányban a pénzügyi tárcának Lukács lesz a birtokosa. A kabinet többi tagjai egytől-egyig a függetlenségi pártból fognak kikerülni, szintegy függetlenségi lesznek az összes államtitkárok is, kivéve Szterényit, a ki megmarad Kossuth mellett.

Lukács, amennyiben kabinetalakításban része lenne, az összes függő kérdések (jegybank, választói reform stb.) elintézését a jövő országgyűlésre akarja bízni.

A váci választás.

Vácról jelentik: ma folyt le Miltényi Aurél a függetlenségi párt hivataltos jelöltje és Preszli Elemér dr. váci ügyvéd függetlenségi jelölt között a pótválasztás.

Miltényi még a választás kezdete előtt értesítette a váci és váckörnyéki választóit, hogy nyomós okok következtében visszalép a jelöltségtől és arra kérte választóit, hogy semmi körülmények között se jelenjenek meg a szavazó helyiségekben.

Miltényi választói tényleg az utolsó szál emberig távoltartották magukat a választástól, amely ilyenformán Preszli Elemérnek csaknem egyhangú megválasztásával végződött.

A választást természetesen petíció folytán megfogják semmisíteni.

Minisztertanács.

Kossuth, Apponyi, Zichy, Günther és Justh Gyula ma hosszabb ideig tartó tanácskozást folytattak Kossuth lakásán.

A tanácskozás tárgya Lukács László királyi megbízatása volt.

Osztérák hangok.

A Vaterland című, Luegerékhez közel álló lap mai száma érdekes megjegyzéseket fűz Lukács László megbízatásához.

Azt mondja többek között, hogy a koalíciós kormány merev álláspontjával, amelyet a koronával szemben elfoglalt, magának ártott első sorban. A Vaterland a továbbiakban egy érkező erős kezű homó regiusról beszél, akinek első dolga lesz a parlamentnek királyi kéziratral való felosztása és új választások rendezése.

Az új parlament azután sürgősen elvégzi a választói reformot az általános, titkos szavazati jog alapján, aminek megtörténte után újra felosztatják a házat, hogy helyet adjanak az immáron az általános titkos választási jog alapján mandátumot nyert képviselőknek.

Öngyilkos tanítójelölt.

Bajáról jelentik: az egész város lakosságát izgalomban tartja Kleiner József tanítóképző intézeti hallgató öngyilkossága.

A fiatalember ugyanis, mert elbukott az évfárá vizsgán, elkeseredésében a vonat elé vetette magát, a mely darabokra szakgatta a testét.

Havazás és fagy.

Felsővisóról jelentik, hogy az egész környéken óriási havazások vannak. A havazással erős fagy jár, a mely sokkal nagyobb mérvű mint a legerősebb téli fagy volt. A község határában egy üveges tótot megfagyva találtak.

A termés és vetés tökéletesen elpusztult.

Jó varróleányok felvétetnek.

Cim a kiadóhivatalban.

—1809—

Ácslegények

jó fizetés mellett azonnal munkába léphetnek (1801)

Gusbeth Keresztély

Szítás-utca 78. sz. a., vagy a munkatelepen: Román-templom-utca 26a. alatt.

Gábos Áron

okl. építési vállalkozó elvállal e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szíves megkeresést kér Brassó, Arvaház-út. 7. ¹⁸⁰⁸

daságok közül. A trónörökös és neje Peles kastélyban valószínűen azt a lakosztályt foglalja el, amelyben annak idején királyunk is lakott. A király és a királyné azon fáradoznak, hogy ezeket a termeket az ott tartózkodás alkalmára a legkényelmesebbé tegyék.

— **Esik, esik** . . . Borus az ég, olyan sötét . . . Mindenfelé felhő, felhő és eső. Már napok óta egyebet se látunk mint esőt meg vizet. Aztán van töcsa, van sár. Mert ez a mi utcáinknak rendes tulajdonsága, különösen mióta acsatornázás is divatos. Eső, meg eső, s nyomán pocséta, meg pocséta. S ilyenkor próbáljon valaki a Hosszu utcán, no meg a Vasut-utcán végigmenni. Az jól teszi, ha a testamentumát már jó előre elkészíti. Mert egész biztosan bele fog fulladni a nagy sárba. Különösen a Hosszu utcában, Ó-brassó főutcájában, amely mint ilyen valóban megérdemelné, hogy legalább a Közép-utca betorkolásáig kikövezzék, vagy legalább is tisztán tartsák. De az eső ezzel egy cseppet sem törődik, csak hull, hull . . . És csinálja a nagyobbban, nagyobb pocsétákat Brassó díszes utcaiban és nincs is kilátás. szép időre, minden remény elveszett. A szép időt elhagyta szent — Medárdus.

— **Nyilvános köszönet.** A Magyar Jótékony Nőegylet azon husz koronáért, a melyet egy ismeretlen adakozó Sz. Antal adománya címen ajándékozott ezuton is hála köszönetet mond.

— **Miniszteri biztosi kiküldetés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a helybeli áll. faipari szakiskola évről-évről vizsgálataira miniszteri biztosul Orbán Ferenc király tanácsost, a szakiskola felügyelő bizottságának elnökét külte ki.

Szintársulatunk köréből. Komjáthy János szinigazgató ma állandó tartózkodásra Brassóba érkezett, hogy jelen legyen a nyári színház átalakítási munkálatainál.

— **A brassói kulturpalota.** Értesülésünk szerint a városi képviselőtestület e havi ülésén fog határozni a kormány azon megkeresése tárgyában, hogy a bolonyai magyar evang. templom előtti tér, mely a Brassói Nemzeti Szövetségnek nyári színház építése céljából 30 évi használatra átengedett, az állam részére kulturpalota építésére tulajdonjogilag átruháztassék. Hogy ez a tulajdonjogi átruházás nehézségekbe ne ütközzék, hallomásunk szerint a Brassói Nemzeti Szövetség kész az esetben, ha a város a telket a kormánynak fenti célra átengedi, a saját szerződését felbontani vele.

— **A városi tanács restaurációja.** Brassó város képviselőtestülete f. hó 26-án tartandó ülésében választja meg azokat a tanácsi hivatalnokokat kiknek megbízatása a községi törvény értelmében f. hó 30-án lejár. Valószínűnek tartjuk ugyan, hogy a régi hivatalnokok újból megválasztatnak, azonban kisebb nagyobb meglepetések sincsenek kizárva.

— **A kolini csata évfordulója.** Az 1757. évi kolini csatának ma volt a 152-ik évfordulója. Ez alkalommal az itteni 2. sz. gyalogezred, amely résztvett a másfélévszázad előtti csatában, reggel 8 órakor a r. kath. plebánia templomában misét hallgatott.

— **Brassó a budapesti tűzoltószaktanfolyamon.** E cím alatt ma reggeli lapunkban megírtuk, hogy a Budapesten tartandó országos tűzoltó szaktanfolyamra a brassói önkéntes tűzoltó egyesület is fel fogja néhány tagját küldeni. A tűzoltó szaktanfolyamra vonatkozó újabb értesüléseink a kö-

vetkezők: A magyar országos tűzoltó-szövetség hazai tűzoltó-intézményünk fejlesztését célozván, a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet célzatainak mennél szélesebb körben leendő megvalósítása végett, de különösen a belügyminiszteriumnak rendeletével nyert megtisztelő megbízatása alapján a XVIII. országos tűzoltó szaktanfolyamot tartja meg augusztus hó 2-től augusztus hó 19-ig bezárólag Budapesten. Tanfolyam-hallgató lehet minden 18—42 éves, feddhetetlen életű férfi. Mégis tekintettel arra, hogy a tanfolyam elsőrendű célja az, hogy a tűzoltótisztai állás betöltésére mindenben alkalmas erőket neveljen, kívánatos az, hogy a tanfolyamra általában műveltséggel — lehetőleg érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői, vagy tanítói oklevéllel bíró, kellő társadalmi állást betöltő, katonaviselt egyének küldessenek ki. A felvehető hallgatók száma 50-ben van megállapítva. A részvételre való írásbeli jelentkezés határideje 1909. évi július hó 10-ike. Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, sem pedig elszállásolási kezdvéményre nem tarthainak igényt. A jelentkezés a magyar országos tűzoltószövetség elnökségéhez (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38 szám) intézendő.

— **Nagy Endréék Aradon.** Aradról jelentik nekünk: tegnap este itt zsufolt ház előtt, óriási tetszés mellett tartotta vendégjátékát a Nagy Endre vezetése alatt álló Modern Szinpad. A bőkezű direktor a tiszta jövedelmet az aradi vesztőhely megváltására összegyűjtött alapgyarapítására adományozta.

— **A dalárda estélye.** A Brassói Magyar Dalárda f. hó 26-án, szombaton este 8 órakor Budeusz Aladár karnagy vezetése alatt tartja terített asztalok mellett, az iparegylet nagytermében a 47-ik egyesületi évben táncal egybekötött II-ik estélyét. Belépődíj: személyjegy 2 korona, családjegy (3 személy) 5 korona, tanulójegy 1 korona. Jegyek előre válthatók, Nagy István lensori üzletében és előadás napján este 7 órától az iparegyleti pénztárnál.

— **EKE kirándulás.** Kedvező idő esetén az EKE brassómegyei osztálya vasárnap, e hó 20-án kirándul a „Kiskirálykőre”. Indulás reggel a közutivasutal 5 óra 56 perckor a Transylvánia kávéháztól (Rezsőkörut) a brassó—bertalani állomásra, onnan 6 óra 24 perckor Zernestre. Visszaút a 6 órai esti vonattal. Akiknek féljegyre jogosító igazolványuk van, hozzák magukkal. Élelmezésről mindenki maga gondoskodik.

— **Babonás román parasztok rémtette.** Bukarestből táviratozzák, hogy két román község babonás lakói borzalmas cselekedetet vittek véghez, amely példátlanul áll a kulturátlan népek történetében. Két szomszédos román községben a gyermekek között skarlát-járvány ütött ki és tömegesen pusztított. A román parasztok, a baj okát megtudandó, egy boszorkány hírében álló öregasszonyhoz fordultak, aki azt mondta, hogy a veszedelmes ragálynak a fél évvel ezelőtt elhunyt Bostina Mária az oka, akinek szelleme egy farkas testébe költözött. S a bajon csak úgy lehet segíteni, ha Bostina Mária holttestét kiássák és elégetik. A parasztok szót fogadtak s felbolygatták az egész temetőt, végre megtalálták Bostina Mária holttestét. Máglyát raktak s reáhelyezve a meztelen holttestet, elégették a két falu apraja-nagyja szemelátára. A borzalmas eset tudomására jutott a csendőrségnek, mely szigorú vizsgálatot indított.

— **Szini-iskola Kolozsvárt.** A kolozsvári Ujság írja: Kolozsvárt, ahol minden második ember szaktekintély színészeti kérdésekben, bizonyára érdeklődésre számíthat az a beadvány, amelylyel egy budapesti ur fordult Szvacsina Géza polgármesterhez. Az illető urat Zombory Béla Gyulának hívják s mint a levélben mondja, foglalkozására nézve szini tanodai tanár és író. Arra nézve intéz kérdést a polgármesterhez, hogy kaphatna-e engedélyt egy Kolozsvárt felállítandó szini-iskolára. A mindenesetre érdekes beadvány fölött még nem döntött a polgármester.

Kiadó lakások!

Bolonya Egres-utca 13. sz. a. egy, emeleti 7 esetleg 5 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló szép, modern lakás, melyből két szoba garszon-lakásnak vagy irodának külön bejárattal kiválóan alkalmas, — továbbá egy 1 szobából és konyhából álló lakás a southerain-ben.

Értekezni lehet Kút-utca 17. sz. a. I. emeleten a tulajdonossal.

(1804)

Színház.

Brassó, június 18.

— **Színházi Ujság.** A brassói nyári szinisztezon kezdetével, július hó 1-én beköszönt immáron hetedszer a színházi publikum régi jó ismerőse, a Színházi Ujság is. Új köntösben, friss szellemmel és tartalommal jövőnk a hetedik rendezvoursra a mi külön közönségünkhöz, amely évről-évre szívesebben fogad bennünket, aminek eklatáns bizonyítékát abban az erkölcsi és anyagi támogatásban véljük látni, amely lehetővé teszi a számunkra, hogy lapunkat, amely feltétlenül hézagpótló, évről-évre megjelentethessük, hogy a maga külön hivatását, a színház és a közönség közötti fizikai és intim áthidalási műveleteit a jövőben is elvégezhesse. A Színházi Ujságra, amelynek ára a három havi szezonra, pontosan házhoz hordva 6 korona, ezuton is előfizetést nyitunk. Előfizetéseket elfogad a Színházi Ujság kiadóhivatala, Kapu-utca 64.

REGÉNY-CSARNOK.

Ne nyulj hozzám.

Irta:

NAGY ENDRE.

2.

Irisz komolyan válaszolt:

— Ne beszéljen bolondokat Pista! Jól tudja, hogy én vártam volna, de a szüleim nem várhattak. Az apám tönkrement volna enélkül. Őket kellett megmenteni!

— A férjem kényszerítette őket. Szegények nem tudták fizetni már az árendát és ő kitette volna őket a bérletből. Akkor pedig mihez kezdtek volna?

— Oh, a nyomorult! Ha nem volna olyan öreg, belekötnék, kihívnám párbajra és lelőném. De van egy kitűnő ideám, Irisz.

Roth Viktor

Medve gyógyszer-tára
a Hirscher-u. és Árvaház-u. sarkán

Dr. Müller Móhnövénynedv katarus, köhögés, rekedtség, tüdőbajok, influenza, számarhurut, Astmánál számtalan orvosok által rendeltetik.

Mindenütt kapható

Helység — változás

A midőn úgy helybeli, mint vidéki tisztelt vevőinknek hálás köszönetet mondunk az irányunkban 22 év óta tanúsított szíves bizalmukért, — hátrányos tévedések elkerülése végett tisztelettel tudatjuk, hogy **Weisz Mihály-utca 23. szám** alól kiköltözve, üzletünket a

Weisz Mihály-utca 26, Rózsater sarkán újonnan épült modern helyiségbe helyeztük át és ott versenyképes, dús raktárakban valamint arany és ezüst árukban rendeztünk be. —1342—

Továbbra is szíves pártfogást kérünk maradtunk teljes tisztelettel!
J. Both és Müller.

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban
12 db brassói látképes levelezőlap
regyesen csak 30 fillér * színezve regyesen 70 fillér

Képes levelezőlap ujdonságok, művészkártyák, tájképek festő-műtárak a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhethők be.

Eredeti SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.
Csakis e védjeggyel!

Nem kisebb ember, mint a miniszterelnök orvosa Prof. Dr. Kuzmik mondja bizonylatában, hogy: „bármely francia gyártmányú vetekedhetik” a

Dr. KENYERES-féle

GYÓGY-COGNAC

Kapható az ország minden előkelőbb kereskedésében ahol még nem, direkt (postán is) a gyárból.

$\frac{1}{4}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{33}{100}$ és $\frac{3}{10}$ literes palackokban.

Silány utánzatoktól csak az véd meg, ha határozottan Dr. Kenyeres-félét kérünk.

Két 1 lit. eredeti palack postautánvétellel az országban bárhová bérmentve 16 kor.

Kenyeres Károly, Brassó.

Cs. és kir. orsz. szab. szeszfinomító, cognac, rum és liqueur-gyár, Erdélyi szeszkülönlegességek és a

Dr. Kenyeres, orvos-féle gyógy-cognac, gyógyfűkeserű és sós-borsesz gyára. Alapítotott 1865.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
számbe a közuti v. megállóhelyre

Legszebb!!
Legolcsóbb!!

képeslevelezőlapok

csak a

BRASSÓI LAPOK-nál
Kapu-utca 64. sz. a. kaphatók

Tellmann Ferenc — gyógyszer-tára —
a „Fehér-templomhoz”
Koleszter-utca 9. szám alatt.

Ajánlja külön saját készítményű biztos hatású:	
Vénus krém	1 tégely — 50
Vénus szappan	1 darab — 50
Vénus powder	1 doboz — 1.50
Petrolin hajzsír	1 üveg — 1.50

Magyar villásreggelit különlegességekben, ásványvízben, pálinkákban és gumimarokban.

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.
(asztali és palack borok)
A „Fehér kaka”-hoz
címezett borkimérésben állandóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem.
Külön konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasútállomásnál.
Whynanek József, szállodás.

Első brassói
mű és borotva hamorukészítő
Nagy raktár
finom acélárakban.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kertkerítés és ruganyos acél-sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 34. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru. Mindenféle harisnya és trikó-áruk olcsón és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PEAFF” varrógépek
Weizel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u. 30. szám alatt.
csakis e védjeggyel.

Legnagyobb választék kongresszövetekben.

Hölgyek, akik szép kézimunkát venni akarnak, győződjenek meg arról, hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműre monogramok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek.
Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copony-féle ház.)

Himzőfonalak. Előnyomtató.

Szülő szálloda
→ Medgyes. ←
Ajánljuk újonnan berendezett szállodánkat.
Weber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsház pincékben kaphatók a legjobb és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig gondoskodva van.

**Brassói-posztó-divat-és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, ágiterítőket, kocsipokrócokat, ∴ lópokrócokat stb. stb. ∴

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Figyelemre méltó!

Magyar anyag!

„MILLENIUM” aratógépek

Magyar munka!

1908—1909. ÉVI
...SZERKEZET...

Minden más gyarmányt felülmúlnak.

Egységáraink további engedmények nélkül

„Millenium”
kévekötő aratógép

Budapest

1000 K.

Brassói raktárban

1080 kor.

„Millenium”
marokrakó aratógép

Budapest

500 kor.

Brassói raktárban

540 kor.

„Millenium”
fűkaszalógép

Budapest

400 kor.

Brassói raktárban

425 Kor.

Alkalmat kívánok nyújtani minden gazdának, hogy olcsón szerezze be aratógépeinket és győződjék meg arról, hogy ezen kitűnő minőségű magyar gyártmány minden más származású gépnél jobb.

Az általam szállított gépekért a legmesszebbmenő jótállást vállalom.

Részletesebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgál.

Bartha Árpád

a magyar kir. államvasutak gépgyára vezér-
ügynökségének, Brassó, Háromszék, Csik- és
Fogaras megyék képviselője.

BRASSÓ, Hosszu-utca 15. és Hosszu-u. 176.

Telefon 347. | Alkatrészekből nagy raktár. | Szerelő díjmentesen. | Telefon 347

A román iskola-Eforia FÜRDŐINTÉZETÉBEN

a t. c. közönség rendelkezésére állanak,

1. évi junius hó 1-től kezdve:

Hideg-fürdők a szabadban levő medencékben, tiszta városi forrásvízzel mesterségesen 20° C-ra melegítve.

Úszni tudóknak egy nagy, **úszni nem tudóknak** egy kisebb medence, külön a férfiaknak és külön a nőknek, áll rendelkezésre. Az **úszó-medencét** használhatják naponta: **urak reggel 5—8 és d. e. 11—este 7 óráig; nők d. e. 8—11 óráig.**

ÁRAK:

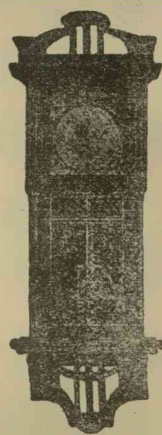
Egy fürdő felnőtteknek ruhával	40 fillér.
” ” ” ruha nélkül	30 ”
” ” gyermekeknek ruhával	30 ”
” ” ” ruha nélkül	20 ”

Bérletek mérsékelt áron. Úszó tanításért külön 5 kor. fizetendő.

1762

Hirdetéseket
felvesz
a kiadóhivatal.

Brassó legolcsóbb és legpontosabb óra-javító műhelye.

Grünfeld József

műorás és ékszerész

Brassó, Kapu-utca 49.

Nagy választék mindennemű svájci zseb, fali, inga és különböző dísz-órákban. M. K. fémjelzett 14 karatos arany áruban.

Készíték minden az órák-szakmába vágó egyszerű és különleges munkákat. **2 évi jótállás.**

Alapos munka!! Méltányos árak

Gramofon javítások is elfogadtnak.

Virágterem!

Hedwig Hubert

Brassó, Kolostor-u. 23 sz.

Alapítástól 1675.

4 éremmel kitüntetve.

**A legszebb,
legizlésesebb
és legmérsékeltébb áru**

Menyasszonyi csokrok

továbbá alkalmi csokrok és élővirágkoszorúk, u. m. eljegyzések, esküvők, név- és születésnapok, valamint bármely más alkalomra **élővirágokból** csakis fenti virágteremben szerezhetők be.

Vidéki megrendelések a leggondosabban csomagolva, gyorsan és pontosan szállíttatnak.

Sürgőnycim Hedwig Hubert BRASSÓ.

Telefon-szám: 177.